

afskære sig fra at gøre nogle Forandringer i et Lovforslag. Dernæst stillede den ærede Ordfører Spørgsmaalet op som et Enten—Eller: enten at beskæftige Fangerne eller skade det frie Erhverv. Men der er jo her efter min Opfattelse en Mellemtung. Ærede Medlemmer vil ogsaa have lagt Mærke til, at mit Ændringsforslag siger ikke, at Fængselsarbejdet paa ingen Maade eller i ingen som helst Grad maa skade de frie Erhverv, men det siger: „ikke mere end nødvendigt“. Der maa ikke fra den Kommitteredes Side, fra Arbejdslederens Side, Fængselsvæsenets Side tages saa meget Hensyn til de økonomiske Fordele, som et Arbejde kan bringe, at man derved skader de frie Erhverv paa en saadan Maade, at det dog ikke gavner Fangerens Arbejde. Det er dette, der er Meningen, derfor staar der ikke absolut, at Fængselsarbejdet ikke maa gribe ind i noget, hvor de frie Erhverv har Foden inde, men der staar: „ikke mere end nødvendigt“. Naar man her lønner en Kommitteret med en stor Løn og med Tantieme, ligger der en Fristelse for ham til ikke alene af Hensyn til egen Fordel — det kan han maaske være, kan jeg sige, højhjertet nok til at se bort fra —, men ogsaa af Hensyn til den Ærgerrighed, at han vil bringe noget og meget ud af Fængselsarbejdet, at gaa videre, end det er gavnligt for selve Sagen og overfor de frie Arbejdere, som dog skal leve af deres Arbejde.

Det blev ligeledes sagt af den ærede Ordfører, at Tilsynsraadet kunde ikke træffe nogen Afgørelse, det kunde kun spørges. Ja, der er jo allerede givet Svar paa det af det ærede 5te Medlem for 6te Kreds (Hey); men jeg vil dog tro, at hvis et saadant sagkyndigt Udvalg nedlagde Indsigelse et eller andet Sted eller fremkom med et Raad, vilde der blive taget Hensyn til det. Og man maatte blive nødt til at tage Hensyn til det; thi dette Tilsynsraad vil jo, naar det er udnævnt af Justitsministeren, kunne gaa tilbage til Justitsministeren som Appellinstans, og hvis Justitsministeren da ikke vil give det Medhold, vil jo altid Vejen til Rigsdagen være aaben; her er altsaa Tale om en raadgivende Institution. Jeg tror, at det alligevel ikke vil forhindre, at det vil kunne faa en ikke saa lille Indflydelse.

Dernæst er der blevet talt om Bekostningen ved Tilsynet. Ja, jeg ved saamænd ikke, om Organisationerne selv vil bære disse Udgifter, det kunde de godt gøre, de vilde ikke blive ret store. Men selv

om der kunde være Tale om, at der skulde gives et Medlem af Tilsynet, som boede i Provinsen, en Rejsegodtgørelse, eller der paa anden Maade skulde gives Erstatning for Tidsspilde og Tab, vilde denne Udgift overfor det store Arbejde, her er Tale om — af Fængselsdirektøren er den Sum, Fængselsarbejdet vil indbringe aarlig, opgjort til 300,000 Kr. —, spille en saare lille Rolle.

Det ærede 5te kongevalgte Medlem (Jørgen Berthelsen) var jeg ikke rigtig i Stand til at forstaa; han talte om, at det var bedre at give $1\frac{1}{2}$ pCt. i Tantieme end 10 pCt., men det ærede Medlem har formentlig set, at der til de $1\frac{1}{2}$ pCt. er kædet en fast Løn, som opvejer en hel Del af de 10 pCt., der er ikke Tale om $1\frac{1}{2}$ pCt. og 10 pCt., men der er Tale om en fast Løn paa 5,000 Kr. og $1\frac{1}{2}$ pCt. paa den ene og 10 pCt. paa den anden Side, og det forandrer Forholdet. Saa talte det ærede Medlem om den Part, som skulde betale; Arbejderne og Arbejdsgiverne maatte ikke glemme, at der var en tredje Part, som skulde betale. Det lød akkurat, som om dette Spørgsmaal var et rent Arbejder- og Arbejdsgiverspørgsmaal, hvad det jo slet ikke er, det bunder langt dybere. Hvis dette Arbejde drives paa en saadan Maade, og den billige Arbejdskraft organiseres saaledes, som det er Tanken her, organiseres baade i Kommune og Stat, og nogle Folk derved drives ind paa Fattiggaardene og i Fængslerne, vil den tredje Part ogsaa komme til at betale ganske rigeligt dertil. Det ærede Medlem, som er kommunal Mand, ved meget godt, hvorledes vore Fattigudgifter og vore øvrige Udgifter i saa Henseende: Understøttelse til Hjælpekasse o. s. v. som grunder sig paa daarlige Erhvervsforhold o. lign., stiger Aar for Aar, og der kommer sandelig ogsaa den tredje Part til at betale sin store Del. Den højtærede Justitsminister tillagde ikke Spørgsmaalet nogen større Betydning, men hvorfor vil da den højtærede Justitsminister saa hidsigt gaa imod det her foreslaaede? Den højtærede Justitsminister talte om at skyde Spurve med Kanoner, det forekommer mig, at det er det, den højtærede Justitsminister gør, naar han først siger, at han ikke tillægger hele denne Sag nogen større Betydning, og dernæst saa ivrigt gaar imod den. Den højtærede Justitsminister sagde, at Fangerne skal beskæftiges paa en forstandig Maade. Ja, selvfølgelig, ikke et Menneske i denne Sal har under Omtalen af denne Sag bestridt dette, men jeg holder paa, at Fangerne meget